

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 177g/2017

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 177 alin. (1) din Codul penal
(*încălcarea inviolabilității vieții personale*)

CHIȘINĂU

5 ianuarie 2018

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 177G/2017
(ÎNCĂLCAREA INVIOLABILITĂȚII VIEȚII PERSONALE)

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, *președinte*,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dlui Gheorghe Reniță, *grețier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 29 decembrie 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 5 ianuarie 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 177 alin. (1) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de către avocatul Vasile Foltea în dosarul nr. 1-761/16, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 29 decembrie 2017 de către judecătorul Angela Catană din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 10 februarie 2017, prin ordonanța procurorului din Procuratura mun. Chișinău, oficiul principal, Diana Puga a fost învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 177 alin. (1) din Codul penal [*Încălcarea inviolabilității vieții personale*], pentru faptul că în perioada lunii martie din anul 2015, activând în calitate de auditor intern în cadrul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, a cules informații despre viața familială și proprietatea privată a mai multor persoane, fără consimțământul acestora. La 13 februarie 2017, cauza penală a fost remisă spre examinare Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

4. La 24 noiembrie 2017, prin intermediul cancelariei judecătoriei Chișinău, sediul Centru, avocatul Vasile Foltea a depus un demers, prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 177 alin. (1) din Codul penal.

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 177G/2017
(ÎNCĂLCAREA INVIOLABILITĂȚII VIEȚII PERSONALE)

5. Prin încheierea din 26 decembrie 2017, instanța de judecată a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

7. Prevederile relevante ale Codului penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în M.O., 2009, nr.72-74, art.195) sunt următoarele:

Articolul 177 Încălcarea inviolabilității vieții personale

„(1) Culegerea ilegală sau răspândirea cu bună-știință a informațiilor, ocrotite de lege, despre viața personală ce constituie **secret personal sau familial** al altei persoane fără consimțământul ei

se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore.

[în redacția Legii nr. 207 din 29 iulie 2016, în vigoare din 07 noiembrie 2016]

se pedepsește cu amendă în mărime de până la 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore.

[în redacția anterioară Legii nr. 207 din 29 iulie 2016, în vigoare din 07 noiembrie 2016]”

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 177G/2017
(ÎNCĂLCAREA INVIOLABILITĂȚII VIETII PERSONALE)

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul sesizării susține, în esență, că sintagma „*secret personal sau familial*” din alin. (1) al art. 177 din Codul penal este vagă și nu este previzibilă pentru subiecții cărora se adresează, în măsura în care aceștia să-și poată adapta comportamentul în vederea respectării legii penale.

9. În particular, autorul excepției menționează că Parlamentul, în conformitate cu prevederile art. 43 din Legea privind actele legislative, urmează să intervină, printr-un sistem de operațiuni logice, în vederea explicării sensului exact și complet al dispozițiilor normative conținute în art. 177 din Codul penal. Or, legiuitorul nu a reglementat care date pot fi atribuite la categoria informațiilor ce constituie „secret personal” sau „secret familial”.

10. De asemenea, autorul susține că aprecierea informațiilor ce constituie „secret personal” sau „secret familial”, în sensul art. 177 alin.(1) din Codul penal, rămâne la liberul arbitru al acuzării de stat și al instanței de judecată, apreciere care este subiectivă.

11. În acest context, potrivit autorului excepției, prevederile contestate încalcă dispozițiile articolelor 1 alin. (3), 22, 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către avocatul Vasile Foltea în dosarul nr. 1-761/16, aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

15. Curtea relevă că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 177G/2017
(ÎNCĂLCAREA INVIOLABILITĂȚII VIETII PERSONALE)

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, deși autorul excepției solicită controlul constituționalității prevederilor articolului 177 alin. (1) din Codul penal în ansamblu, în motivarea sesizării s-a referit, în esență, doar la sintagma „*secret personal sau familial*” din norma contestată, sub aspectul care vizează calitatea legii.

17. Curtea reține că sub aparența unor critici referitoare la ambiguitatea și neclaritatea textului de lege autorul excepției solicită *de facto* interpretarea sintagmei „*secret personal sau familial*” din alin. (1) al art. 177 din Codul penal, aspect ce excedează competenței Curții Constituționale, care, potrivit dispozițiilor art. 135 alin. (1) lit. a) și b) din Constituție, exercită la sesizare controlul constituționalității legilor și interpretează Constituția.

18. În acest context, Curtea menționează că stabilirea sensului exact al noțiunilor utilizate de dispozițiile contestate ține de resortul puterii legiuitoare, care, potrivit art. 66 lit. c) din Legea fundamentală, **interpretează legile** și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării. De altfel, însuși autorul excepției notează în motivarea excepției de neconstituționalitate că „doar Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art. 43 din Legea privind actele legislative, urmează să intervină, printr-un sistem de operațiuni logice, în vederea explicării sensului exact și complet al dispozițiilor normative conținute în art. 177 din Codul penal”.

19. Totodată, Curtea relevă că însăși Curtea Europeană a statuat că **conceptul de „viață privată” este un termen larg, care nu poate fi definit exhaustiv** și care include integritatea fizică și psihică a unei persoane și, prin urmare, poate cuprinde mai multe aspecte ale identității persoanei, cum ar fi, de exemplu, identificarea de gen, orientarea sexuală, precum și elemente ce privesc dreptul la reputație (*S. și Marper v. Regatul Unit al Marii Britanii [MC]*, hotărârea din 4 decembrie 2008, § 66). Termenul respectiv include informațiile cu caracter personal în privința cărora există o speranță legitimă că nu vor fi publicate fără consimțământul celor la care acestea se referă (*Flinkkilä și alții v. Finlanda*, hotărârea din 6 aprilie 2010, § 75; *Saaristo și alții v. Finlanda*, hotărârea din 12 octombrie 2010, § 61).

20. Ținând cont de cele menționate, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. a) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 177G/2017
(ÎNCĂLCAREA INVIOLABILITĂȚII VIETII PERSONALE)

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*secret personal sau familial*” din articolul 177 alineatul (1) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de către avocatul Vasile Foltea în dosarul nr. 1-761/16, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚÎRU

Chișinău, 5 ianuarie 2018
DCC nr. 10
Dosarul nr. 177g/2017